

Маркетинг

УДК 330.322:330.131.7:005.334:338.24(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19299777>

**Формування інвестиційної привабливості підприємства України в умовах
невизначеності та ризику**

Павлова Олена Миколаївна

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки і торгівлі,

Волинський національний університет імені Лесі Українки,

43025, Волинська область, м. Луцьк, просп. Волі, 13

pavlova.olena@vnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-8696-5641>

Павлов Костянтин Володимирович

доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки і торгівлі,

Волинський національний університет імені Лесі Українки,

43025, Волинська область, м. Луцьк, просп. Волі, 13

pavlovkostya@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-2583-9593>

Бортнік Світлана Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки і торгівлі,

Волинський національний університет імені Лесі Українки, 43025, Волинська

область, м. Луцьк, просп. Волі, 13

Bortnik.Svetlana@vnu.edu.ua,

<https://orcid.org/0000-0003-2687-7866>

Новосад Оксана Володимирівна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економічної та соціальної географії,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
43025, Волинська область, м. Луцьк, просп. Волі, 13
Novosad.Oksana@vnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-7156-643X>

Шабала Олександр Петрович
доктор філософії в галузі економіки, асистент,
асистент кафедри економіки і торгівлі,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
43025, Волинська область, м. Луцьк, просп. Волі, 13
Shabala.Oleksandr@vnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-0928-8787>

Прийнято: 12.03.2026 | Опубліковано: 29.03.2026

Анотація. Сучасні виклики, які в першу чергу зумовлені воєнними діями, економічною турбулентністю та глобальними шоками, створюють атмосферу високої невизначеності та посилених ризиків, що критично позначається на рівні інвестиційної привабливості підприємств в Україні. Крах звичних ділових зв'язків, а також дестабілізація ринкових умов, фінансові ризики та обмеженість ресурсного забезпечення змусили вітчизняних суб'єктів господарювання кардинально переглядати стратегії щодо залучення інвестицій задля збереження життєздатності та відновлення потенціалу зростання. У поточному контексті пріоритетного значення набувають прозорість діяльності, адаптивні механізми управління, якісна комунікація з потенційними інвесторами та застосування предиктивних інструментів оцінювання багатовекторних ризиків.

Додатково акцентовано увагу на тому, що інвестиційна привабливість у кризових умовах трансформується з суто фінансової категорії у комплексну

характеристику стійкості (resilience) підприємства. Це потребує від менеджменту не лише моніторингу поточних показників ліквідності, а й формування довгострокової довіри через дотримання принципів ESG та етичного ведення бізнесу, що стає ключовим критерієм для міжнародних донорів та приватних інвесторів у процесі відбудови економіки.

Мета статті полягає у всебічному дослідженні факторів, що формують інвестиційну привабливість підприємств України в обставинах критичного ризику та високої невизначеності, а також в обґрунтуванні прикладних засад її зміцнення для підтримки стійкого розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємницьких структур на національному та глобальному ринках.

Матеріали та методи. Фундаментальною основою дослідження стали праці провідних вчених, аналітичні звіти міжнародних фінансових інституцій, а також офіційні статистичні дані щодо динаміки капітальних інвестицій в Україні. Методологічний апарат базується на поєднанні системного, порівняльного, функціонального та ризик-орієнтованого підходів. Застосування методів логічного узагальнення та критичного аналізу дозволило комплексно дослідити трансформацію інвестиційного середовища в умовах воєнного стану та макроекономічної дестабілізації.

Результати. У ході дослідження ідентифіковано критичні бар'єри інвестиційного розвитку — від волатильності регуляторного поля до стрімкого зростання операційних та інституційних ризиків на фоні дефіциту кваліфікованих кадрів та енергетичних викликів. Доведено, що традиційні моделі оцінки інвестиційної привабливості потребують інтеграції динамічних параметрів, які враховують здатність підприємства до швидкої релокації, переорієнтації логістичних ланцюгів та адаптації до змін споживчого попиту.

Запропоновано стратегічні вектори підвищення інвестиційної привабливості, зокрема: глибинне удосконалення систем корпоративного управління, активна диверсифікація джерел фінансування через залучення

грантових програм та краудфандингу, а також тотальна діджиталізація бізнес-процесів. Особливу увагу приділено розвитку сучасного ризикового менеджменту (Enterprise Risk Management), що дозволяє нейтралізувати загрози ще на етапі їх виникнення. Сформовано авторський підхід до побудови інвестиційної стійкості, який базується на синергії стратегічного планування, гнучкого адаптивного менеджменту та активізації інноваційної діяльності як головного драйвера поствоєнного відновлення.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, підприємництво, ризик, невизначеність, стратегічне управління, стійкість підприємства (resilience), воєнний стан, адаптивний менеджмент, інвестиційна стратегія, цифровізація.

**Formation of the investment attractiveness of ukrainian enterprises under
conditions of uncertainty and risk**

Olena Pavlova

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Economics and Trade,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
13 Voli Avenue, Lutsk, Volyn Region, 43025, Ukraine
pavlova.olenavnu.edu.ua,
<https://orcid.org/0000-0003-2583-9593>

Kostiantyn Pavlov

Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Economics and
Trade, Lesya Ukrainka Volyn National University, 13 Voli Avenue, Lutsk, Volyn
Region, 43025, Ukraine
pavlovkostya@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2583-9593>

Svitlana Bortnik

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor at the
Department of Economics and Trade, Lesya Ukrainka Volyn National University,
13 Voli Avenue, Lutsk, Volyn Region, 43025, Ukraine
Bortnik.Svetlana@vnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-2687-7866>

Oksana Novosad

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor at the
Department of Economic and Social Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
13 Voli Avenue, Lutsk, Volyn region, 43025.
Novosad.Oksana@vnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-7156-643X>

Oleksandr Shabala

Assistant Professor at the Department of Economics and Trade, PhD in Economics,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
13 Voli Avenue, Lutsk, Volyn region, 43025
Shabala.Oleksandr@vnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-0928-8787>

Abstract: Modern challenges, primarily driven by military actions, economic turbulence, and global shocks, create an atmosphere of high uncertainty and increased risks, which critically affects the level of investment attractiveness of enterprises in Ukraine. The collapse of traditional business ties, as well as the destabilization of market conditions, financial risks, and limited resource availability, have forced domestic business entities to fundamentally revise their strategies for attracting investment to maintain viability and restore growth potential. In the current context,

operational transparency, adaptive management mechanisms, high-quality communication with potential investors, and the use of predictive tools for assessing multi-vector risks are of priority importance.

Additionally, emphasis is placed on the fact that investment attractiveness in crisis conditions transforms from a purely financial category into a complex characteristic of enterprise resilience. This requires management not only to monitor current liquidity indicators but also to build long-term trust through compliance with ESG principles and ethical business conduct, which becomes a key criterion for international donors and private investors in the process of economic recovery.

The aim of the article is a comprehensive study of the factors that shape the investment attractiveness of Ukrainian enterprises under circumstances of critical risk and high uncertainty, as well as the justification of applied foundations for its strengthening to support sustainable development and increase the competitiveness of entrepreneurial structures in national and global markets.

Materials and methods. The fundamental basis of the research consists of the works of leading scientists, analytical reports of international financial institutions, and official statistical data on the dynamics of capital investment in Ukraine. The methodological apparatus is based on a combination of systemic, comparative, functional, and risk-oriented approaches. The application of logical generalization and critical analysis methods allowed for a comprehensive study of the transformation of the investment environment under martial law and macroeconomic destabilization.

Results. The study identifies critical barriers to investment development — from the volatility of the regulatory field to the rapid growth of operational and institutional risks against the background of a shortage of qualified personnel and energy challenges. It is proved that traditional models for assessing investment attractiveness require the integration of dynamic parameters that take into account the enterprise's ability for rapid relocation, reorientation of logistics chains, and adaptation to changes in consumer demand.

Strategic vectors for increasing investment attractiveness are proposed, including: deep improvement of corporate governance systems, active diversification of funding sources through grant programs and crowdfunding, and total digitalization of business processes. Special attention is paid to the development of modern risk management (Enterprise Risk Management), which allows neutralizing threats at the stage of their emergence. An author's approach to building investment resilience is formed, based on the synergy of strategic planning, flexible adaptive management, and the activation of innovative activity as the main driver of post-war recovery.

Keywords: investment attractiveness, entrepreneurship, risk, uncertainty, strategic management, enterprise resilience, martial law, adaptive management, investment strategy, digitalization.

Постановка проблеми. Варто зазначити, що саме складність формування інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств в умовах ризику та невизначеності спричинена сукупністю екзогенних та ендегенних чинників, що докорінно змінюють сучасне економічне поле. Ведення бойових дій, мінливість макроекономічних показників, інфляційні тиски та деструкція міжнародних логістичних ланцюгів створюють критичне навантаження на бізнес, погіршуючи загальний інвестиційний фон. У такій реальності традиційні інструменти оцінювання капіталізації та потенціалу втрачають свою доречність, а стрімке зростання ризикової складової стає бар'єром для притоку як внутрішніх, так і зарубіжних інвестицій.

Критичним аспектом залишається нехватка фінансового ресурсу: через високі ризики банківський сектор радикально посилює вимоги до позичальників. Разом з тим, внутрішня невідповідність підприємств — зокрема низька прозорість звітності, застарілі моделі корпоративного менеджменту та слабкий рівень діджиталізації — лише загострює проблему. Інформаційна асиметрія та неефективна комунікація зі стейкхолдерами підривають довіру інвесторів, нівелюючи здатність бізнесу конкурувати за капітал. Потреба у впровадженні

гнучких, адаптивних та ризик-орієнтованих підходів до оцінки потенціалу стає стратегічним пріоритетом для забезпечення виживання та подальшого відновлення економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичний фундамент дослідження інвестиційної привабливості та механізмів її зміцнення сформовано у працях багатьох вітчизняних науковців. Вагомий внесок у розробку стратегій конкурентоспроможності підприємств зробив О. С. Федонін [1], який обґрунтував доцільність застосування матричного аналізу для комплексної діагностики ринкової позиції суб'єкта господарювання. Його підхід дозволяє інтегрувати оцінку внутрішніх ресурсів із динамікою мінливого зовнішнього середовища.

Питання інвестиційних перспектив України в період воєнного стану та подальшої реконструкції перебувають у центрі уваги А. З. Абдуллаєвої, М. О. Данилюка і Н. О. Мазира [2]. Автори фокусуються на ролі прямих іноземних інвестицій (ПІІ), механізмах державно-приватного партнерства та важливості інституційних реформ як базису для відновлення стратегічних секторів економіки.

Особливого значення в сучасних умовах набуває інноваційна складова інвестиційного процесу. О. Павлова, К. Павлов та Л. Матійчук у своїх працях [3, 4] ґрунтовно досліджують регулювання інвестиційно-інноваційної активності, зокрема в енергетичній галузі, акцентуючи на політиці «зеленої енергетики» як ключового вектора післявоєнного розвитку.

Проблематика управління фінансовими ризиками в умовах глобальної турбулентності та воєнної агресії висвітлена у дослідженнях М. Яремича, А. Калиновича та І. Вербицької [5]. Автори наголошують на трансформації фінансової політики підприємств задля збереження ліквідності. Питання систематизації ризиків інноваційної діяльності в контексті постконфліктних трансформацій деталізовано Ю. Івченком [6], тоді як В. Сушіденко [7] аналізує

безпосередній вплив повномасштабного вторгнення на інвестиційні настрої міжнародних партнерів.

Роль цифрової трансформації та інноваційного розвитку як детермінант стійкості бізнесу в кризовий період підкреслюють у своїх роботах Н. Кащена, Є. Чміль [8] та С. Резнік [9]. Вони доводять, що технологічне оновлення є не лише інструментом ефективності, а й фактором виживання в умовах воєнного стану. Теоретичні підходи до визначення самої категорії «інвестиційна привабливість» та прикладні аспекти її підвищення через адаптивне управління розглядаються у публікаціях Н. Скопенко, О. Кириченко та О. Левченко [10].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Не дивлячись на існуючі напрацювання, недостатньо вивченими залишаються специфічні механізми підтримки інвестиційної привабливості в умовах активних бойових дій, що супроводжуються переміщенням потужностей та руйнуванням інфраструктури. Існує прогалина у питаннях інтеграції нефінансових показників (цифрова зрілість, стійкість до шоків, якість управління) у єдині аналітичні моделі. Також потребує деталізації поєднання сценарного планування з ризик-орієнтованим менеджментом в умовах нестабільного регуляторного та геополітичного поля.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексний аналіз викликів та стратегічних можливостей формування інвестиційної привабливості українського бізнесу в умовах невизначеності, вивчення їх адаптивного потенціалу та розробка прикладних рекомендацій щодо залучення капіталу в кризовий період та на етапі поствоєнного відродження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна парадигма функціонування української економіки виходить за межі класичних макроекономічних теорій. Воєнний стан сформував унікальний простір багатофакторних ризиків, що прямо впливають на стратегії інвесторів [5]. Якщо раніше інвестиційний клімат корелював переважно з темпами зростання ВВП та стабільністю валюти, то сьогодні першочерговими детермінантами стали

безпека, інфраструктурна стійкість та здатність менеджменту протидіяти системним зовнішнім шокам [11].

Виходячи з аналітичних даних Міністерства фінансів України, динаміка залучення іноземного капіталу в національну економіку перебуває у прямій залежності від зовнішньополітичної кон'юнктури та макроекономічної стабільності. Статистичні показники підтверджують, що етапи відносної прогнозованості (зокрема 2010–2013, 2016–2019 та адаптаційний період 2023–2025 років) супроводжувалися формуванням позитивного інвестиційного сальдо та поступовим відновленням ринкової активності.

Натомість масштабні кризові явища, такі як анексія територій у 2014 році, пандемія коронавірусу у 2020 році та початок повномасштабної агресії у 2022 році, спровокували деструктивні процеси. Найбільш критичні результати зафіксовано у 2022 році, коли на фоні надходження лише 1,15 млрд дол. США обсяг відтоку капіталу перевищив 5,5 млрд дол. США, що призвело до глибокого негативного результату [12].

На сучасному етапі для інвесторів визначальними стають чинники територіальної та інфраструктурної захищеності, а також перспективи участі у проєктах, орієнтованих на післявоєнну відбудову, діджиталізацію та впровадження інновацій. Повернення до позитивних значень інвестиційного сальдо протягом 2023–2025 років свідчить про готовність міжнародного капіталу до входження на український ринок за умови розробки чітких алгоритмів ризик-менеджменту та наявності потенціалу для тривалої позитивної динаміки.

У широкому розумінні інвестиційну привабливість підприємства слід розглядати як комплекс характеристик, що визначають його спроможність акумулювати ресурси на прийнятних засадах. В умовах воєнної турбулентності цей строк наповнюється новим змістом, так як традиційні економічні рамки тепер доповнюються багатофакторною системою ризиків: від безпекових та ринкових до інституційних та операційних [13]. Саме баланс цих складових формує рівень довіри інвестора до конкретного суб'єкта господарювання.

Сучасні дослідження вказують на те, що стейкхолдери дедалі частіше фокусуються не лише на матеріальних активах компанії, а й на її здатності надати належні гарантії безперервності бізнес-процесів, дотримання принципів прозорості та реалізації ефективні стратегії управління загрозами [14]. Цей тренд пояснює, чому суб'єкти з гнучкими моделями управління, інтегрованими цифровими рішеннями та розвиненою системою ризик-менеджменту мають більші шанси на залучення капіталу порівняно з консервативними компаніями. В контексті воєнного часу інвестиційний профіль підприємства також суттєво залежить від його географічного розташування, близькості до безпечних логістичних шляхів, цілісності енергетичної інфраструктури, яка постійно підпадає під ракетні та дроніві обстріли зі сторони країни-агресора, а також рівня воєнних загроз у регіоні [15]. Бізнес, що функціонує у відносно стабільних зонах, має об'єктивні переваги, тоді як перебування у зонах високої небезпеки створює майже нездоланні бар'єри для потенційних інвесторів.

Воєнні ризики наразі виступають головним фільтром при прийнятті інвестиційних рішень в Україні. Небезпека фізичного руйнування активів, втрати виробничого потенціалу та блокування логістики формують стан екстремальної невизначеності [16]. Оскільки капітальні інвестиції потребують довгострокової окупності, війна робить такі горизонти планування вкрай нестійкими. Компанії, що залишаються в зонах ризику, змушені впроваджувати комплексні антикризові заходи: від релокації потужностей та створення альтернативних каналів постачання до формування страхових резервів і співпраці з державними програмами [6]. Проте навіть за таких умов безпекові загрози залишаються важко передбачуваними. Інвестори прискіпливо оцінюють віддаленість об'єктів від лінії бойових зіткнень, наявність укриттів, мобільність активів та автономність енергозабезпечення [10]. Наявність системної стратегії безпеки дає підприємству шанс на залучення фінансування навіть у такий складний час, що свідчить про збереження інвестиційної активності за умови високої якості менеджменту.

Фінансові виклики у воєнний період набувають особливої гостроти. Волатильність національної валюти, зростання вартості запозичень та обмеження у сфері міжнародних розрахунків створюють додаткові перешкоди [7]. Це змушує підприємства трансформувати фінансову політику, нарощувати ліквідні резерви та оптимізувати структуру власного капіталу. Ключовим критерієм для інвестора стає здатність генерувати стабільний операційний грошовий потік, низький рівень заборгованості та прозорість фінансових процесів [5]. Використання міжнародних стандартів звітності (МСФЗ) та цифрових платформ обліку суттєво знижує ризики інформаційної асиметрії. Одночасно фінансовий стан підривається зниженням купівельної спроможності споживачів, що веде до накопичення дебіторської заборгованості та уповільнення оборотності коштів [8]. У відповідь на це бізнес переглядає умови реалізації, використовує факторинг та адаптує асортимент під актуальний попит.

Ринкові та інституційні ризики також суттєво впливають на інвестиційні настрої. Трансформація структури ринку та зміна потреб населення змушують компанії до гнучкості: адаптації продуктових портфелів, переходу в онлайн-сегмент та пошуку нових ніш [9, 19]. Підприємства, що демонструють таку адаптивність, зберігають свою привабливість для капіталу. Водночас інституційна нестабільність, зміни у податковій політиці та недосконалість захисту прав власників залишаються стримуючими факторами [17]. Хоча державна підтримка, як-от грантові програми чи пільгове кредитування, частково пом'якшує ці ризики, потреба у глибоких правових реформах залишається актуальною. Завершальним елементом інвестиційного профілю є рівень інноваційності. Впровадження нових технологій, автоматизація та робота з великими даними свідчать про потенціал довгострокової стійкості підприємства [7, 14]. У кризові часи інновації не лише підвищують ефективність, а й стають інструментом технологічної незалежності та захисту від зовнішніх шоків.

Варто зазначити, що підприємства, які мають можливість впроваджувати

R&D-проекти, оновлювати продуктову лінійку та залучати спеціалістів з технологічних сфер, мають значно вищий рівень довіри з боку інвесторів. На рисунку 1 розглянуто напрями інноваційної активності, що відіграють важливу роль при виборі об'єкту інвестування.

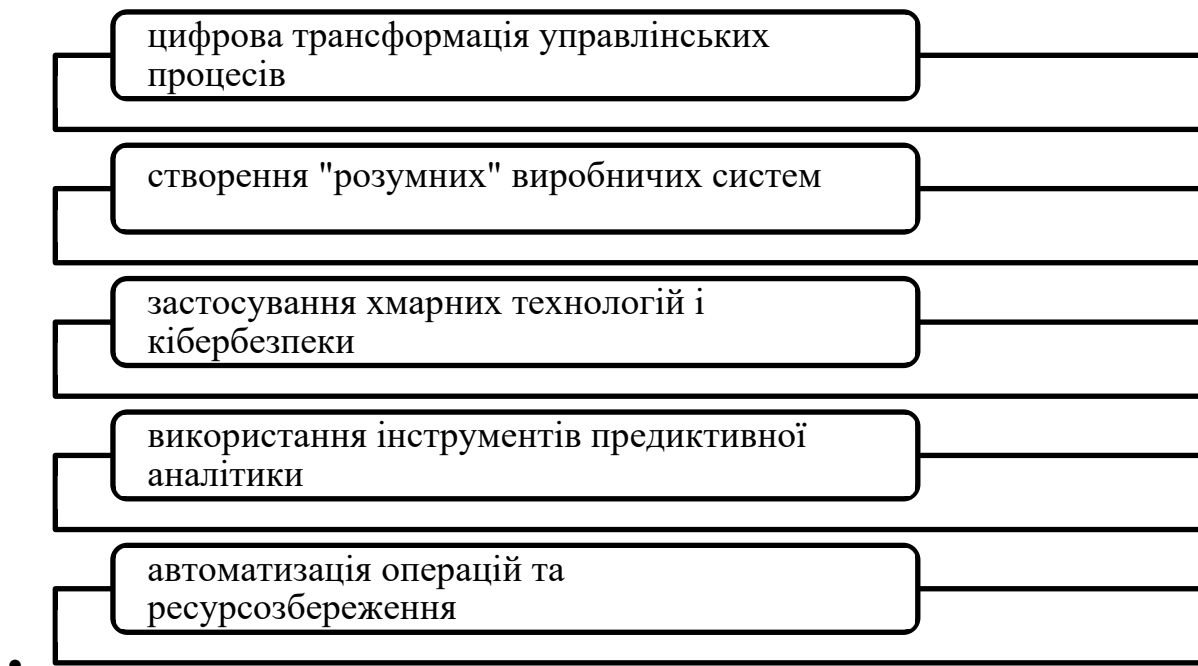

Рис. 1. Напрями інноваційної активності

Джерело: складено авторами на основі [10].

Як правило інвестори надають перевагу суб'єктам господарювання саме тим, які демонструють технологічний прогрес та здатні забезпечити стабільну ефективність навіть у разі суттєвих зовнішніх потрясінь. Застосування інновацій, таким чином, стає не просто додатковою перевагою, а й детермінантою залучення довгострокового капіталу.

Корпоративне управління набуває критичної ваги в умовах воєнного стану, оскільки для інвесторів мінімізація управлінських загроз стає пріоритетом. Встановлення чітких меж відповідальності, стандартизація процесів ухвалення рішень, прозорість звітних даних та неухильне дотримання професійної етики формують фундамент довіри до бізнесу навіть за обставин крайньої макроекономічної нестабільності [16]. Сучасний капітал все частіше

орієнтується на суб'єктів, які інтегрують принципи ESG (Environmental, Social, Governance), що сприймається як ознака зрілості та спроможності компанії діяти відповідально.

Підприємства з дефіцитом якісного управління наражаються на додаткові небезпеки: від неефективного менеджменту та суперечливих фінансових кроків до внутрішніх конфліктів інтересів, що суттєво гальмує діалог з інвесторами. Натомість компанії з розвиненою системою ESG демонструють такі переваги:

- прогнозованість та логічність менеджерських рішень;
- високу достовірність нефінансових звітних даних;
- етичне та відповідальне ставлення до трудового колективу;
- конструктивну взаємодію з усіма групами зацікавлених сторін (стейкхолдерів);
- суворе дотримання екологічних регламентів та стандартів [7; 13].

Впровадження ESG-підходів стає для підприємств не лише інструментом репутаційного зростання, а й перепусткою до міжнародного фінансового ресурсу, зокрема грантів та пільгового кредитування від глобальних інституцій.

Високу життєздатність у періоди невизначеності демонструють компанії, що працюють у багатогалузевому форматі або охоплюють диверсифіковані ринки збуту. Стратегія диверсифікації дозволяє послабити залежність від кон'юнктури конкретних секторів і нівелювати негативні наслідки локального падіння попиту [8]. У воєнних реаліях особливої актуальності набувають:

- територіальна диверсифікація (активізація на зовнішніх ринках);
- галузеве розширення (освоєння суміжних сфер діяльності);
- варіативність постачальників та логістичних шляхів;
- масштабування та урізноманітнення клієнтської бази [19].

Здатність оперативного переформатування бізнес-процесів розширює горизонти залучення інвестицій, оскільки знижує сукупний ризик і створює передумови для стабільного розвитку. У перспективі повоєнного відновлення саме диверсифікований підхід стане базовою умовою конкурентоспроможності,

дозволяючи підприємствам швидше адаптуватися до нової структури економіки.

Не дивлячись на екстремальний рівень загроз, держава розгортає систему інструментів для стимулювання інвестиційного розвитку. До таких механізмів належать:

- кредитні програми з пільговим відсотком (зокрема «5–7–9%»);
- фінансове сприяння релокації виробничих потужностей;
- надання грантової допомоги для розвитку бізнесу;
- заходи з підтримки експортного потенціалу;
- провадження інструментів страхування воєнних ризиків для іноземних партнерів [9; 17].

Такі кроки спрямовані на часткову компенсацію втрат та пом'якшення наслідків безпекової дестабілізації. Ефективність такої політики прямо буде залежати від координації з міжнародними донорами, які забезпечують критичні обсяги фінансових гарантій, кредитів та грантів. Неабияку роль відіграє впровадження практики страхування інвестицій від наслідків бойових дій, що за прикладом інших країн, які пройшли через військові конфлікти, є дієвим стимулом для залучення капіталу.

Етап повоєнного відродження відкриє перед національним бізнесом вікно можливостей, пов'язане з глобальною модернізацією інфраструктурних об'єктів, освоєнням критичних технологій та розбудовою оновленої економічної архітектури. Інвестори у цей період будуть сконцентровані навколо підприємств, що зможуть продемонструвати:

- стратегічну візію власного розвитку;
- спроможність до інтеграції у світові виробничо-логістичні ланцюги;
- використання передових технологічних рішень;
- високий потенціал до швидкого масштабування діяльності;
- активну участь у державних та міжнародних ініціативах з відбудови [7; 10].

Післявоєнний капітал спрямовуватиметься насамперед у сектори з високою доданою вартістю: від енергетичних технологій та машинобудування

до ІТ, агропереробки, оборонного комплексу та інфраструктури. Суттєві переваги отримують ті суб'єкти, які вже зараз закладають підґрунтя для міжнародної кооперації та впроваджують інноваційні моделі.

Окремої уваги потребує ділова репутація суб'єкта господарювання. В обставинах загальної нестабільності саме репутаційні активи стають вирішальним чинником, що корегує інвестиційні наміри. Наявність перевіреної часом історії взаємодії з контрагентами, прозорі канали комунікації, публічність відомостей про результати роботи та відповідальна політика щодо персоналу формують у стейкхолдерів відчуття передбачуваності та стійкості бізнесу [16]. Компанії, які систематично оприлюднюють нефінансову звітність, висвітлюють досягнення у медіапросторі, беруть активну участь у професійних заходах та реалізують значущі соціальні ініціативи, вибудовують стабільний імідж, що безпосередньо конвертується у вищий інвестиційний рейтинг.

На основі детального вивчення вищезазначених детермінант можна стверджувати, що рівень інвестиційної привабливості компаній у фазі воєнної дестабілізації визначається цілою низкою взаємозалежних аспектів:

- ступенем безпеки та здатністю гарантувати безперервність процесів;
- запасом фінансової міцності та показниками ліквідності;
- адаптивністю обраної бізнес-моделі до шоківих змін;
- рівнем інноваційної активності та технологічного потенціалу;
- досконалістю системи корпоративного менеджменту;
- наявністю дієвих інституційних гарантій;
- глибиною інтеграції у проєкти з міжнародними партнерами;
- обсягом та якістю репутаційного капіталу.

Синхронна оптимізація цих складових дозволяє підприємству здобути стратегічну перевагу та сформувати надійну базу для залучення інвестиційних ресурсів у тривалій перспективі.

Висновки. Таким чином, виходячи із проведеного дослідження доведено, що формування інвестиційної привабливості українського бізнесу в умовах

невизначеності та ризику відбувається під тиском сукупності факторів, що докорінно змінюють класичні підходи до аналізу та ухвалення фінансових рішень. На відміну від мирного часу, коли ключова увага приділялася рентабельності та стабільності ринку, сучасна парадигма змушує інвесторів надавати перевагу здатності компанії зберігати життєздатність, чинити опір екзогенним загрозам та оперативно підлаштовуватися під динамічні зміни економічного ландшафту.

Суттєвий вплив мають структурні трансформації ринку, зумовлені падінням купівельної спроможності, деформацією логістичних ланцюгів та переформатуванням попиту. Додатковими перешкодами для капіталовкладень виступають інституційні бар'єри: мінливість регуляторного середовища, складні процедурні регламенти та дефіцит механізмів правового захисту прав власників. Водночас виявлено, що в умовах мобілізаційної економіки зростає стратегічна вага інновацій, цифрової трансформації та соціальної відповідальності. Підприємства, що розвивають сучасні технології, впроваджують ESG-стандарти, диверсифікують ринкову присутність та підтримують відкритий діалог з партнерами, здобувають суттєві конкурентні переваги.

Особливе значення має синергія державної підтримки та міжнародної кооперації, які виступають стимуляторами інвестиційних процесів, нівелюючи частину ризиків та створюючи умови для технічного оновлення бізнесу. Інвестиційний потенціал у поствоєнний період прямо залежатиме від інтегрованості підприємств у глобальні програми реконструкції, їхньої здатності нарощувати інтелектуальну складову та ефективно функціонувати в оновленій світовій економічній архітектурі. Таким чином, інвестиційна привабливість в умовах війни є комплексним феноменом, що базується на поєднанні безпекових, фінансових, управлінських та репутаційних компонентів, зміцнення яких створює передумови для успішного залучення капіталу та довгострокового розвитку.

Список використаних джерел

1. Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олексюк О. І. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2024. 316 с.
2. Абдуллаєва А., Данилюк В., Мазур Д. Перспективи інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення . *Економіка та суспільство*. 2025. №72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-44>.
3. Павлова О. М., Павлов К. В, Писанко С. В., Матійчук Л. П. Регулювання інвестиційно-інноваційної активності в електроенергетичній галузі України : монографія. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. 204 с.
4. Павлова О. М., Матійчук Л. П., Новосад О. В., Шабала О. П., Політика інвестування в «зелену енергетику» в Україні під час воєнного стану. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 1(314). С. 301-307. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-46>
5. Яремик М. І., Калинович А. Р., Вербицька І. І. Управління фінансовими ризиками підприємств України в період глобальної економічної нестабільності. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15564569>.
6. Івченко Ю. А. Систематизація ризиків інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства в контексті постконфліктних трансформацій. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2023. № 2(278). DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2023-278-2-39-43>.
7. Сушіденко В. Т. Інвестиційна привабливість України в умовах повномасштабного вторгнення. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2025. Т.1, №15. С. 128-137. <https://doi.org/10.32750/2025-0111>.
8. Кащена Н., Чміль Є. Теоретико-методичні засади аналізу інноваційного розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-56>.

9. Рєзнік С. В. Інноваційні складові розвитку промислових підприємств у воєнний період. *Підприємництво та інновації*. 2023. № 29(15). DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/29.15>.
10. Скопенко Н. С., Кириченко О. М., Левченко О. В. Інвестиційна привабливість: теоретичні підходи до визначення та напрями підвищення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.7.33>.
11. Смесова В. Ясько В. Інвестиційна привабливість економіки України: сучасний стан та рейтингове оцінювання. *Економіка та суспільство*. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-66>.
12. Прямі іноземні інвестиції в Україні з 2002 по 2025 рр. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>.
13. Венгуренко Т. Г., Плахотнюк В. В. Аналіз інвестиційної привабливості України. *Бізнес-інформ*. 2020. № 4. С. 103–111. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-103-111>.
14. Інвестиції в Україну та відновлення економіки. Мінекономіки. 11.08.2025 URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail/62bfd716-8665-4a4c-9e2d-6325ba53b3c8?lang=uk-UA&title=InvestitsiiVUkrainuTaVidnovlenniaEkonomiki>.
15. Гуцан Т., Мельникова О. Тенденції інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану. *Галицький економічний вісник (Galician Economic Journal)*. 2024. № 2(87). DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02.
16. Вороніна В. Л., Нечитайло Ю. А. Інвестиції: фактори та ризики. *Управління змінами та інновації*. 2022. № 4. С. 5-8. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2022-4-1>.
17. Крикун, В. В. Інноваційний розвиток України: основні пріоритети та перспективи. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13896011>.

18. Савицький Е. Е. Сучасні реалії інноваційного розвитку підприємств агробізнесу в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-56>.

19. Сусіденко В. Т., Сусіденко Я. В. Реалії інноваційного розвитку підприємств України. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2020. Т. 2, № 6. DOI: <https://doi.org/10.32750/2020-0217>.